

men accipiat deiq; virtutē cognoscat. Similiter et de beato Longino legitur: q; cū preses graui fessatiōe infirma retur: et oculos amisisset: dixit ei: scito quia sanari non poteris: nisi me occidi feceris. **Q** primum enim a te mortuus fuero: pro te orabo: sanitatemq; corporis tibi et anime impetrabo. Qui illū statim decollari iussit: et vt mani festa spiritus latentis suggestio videretur: vt illi predixerat secutum est. Idem et de beato Theodolo legimus: q; cum p̄sbyter esset et vna cum Euentio cōpresbytero: et eorum episcopo Alexandro papa romano: sub traiano principe ab Aureliano iudice examinarentur: nec ab eorum sancto proposito reuocari possent: videretq; Theodolus Alexandrum et Euentium solos ligari iussos et in furnum ardentis ignis ex iudicis mandato proiectos: spiritu concitus in flammis ipse prosiliit: et decantans cum ipsis pariter gratias deo peregit: qui inde extracti gladio interierunt. Nec horum rationem certam reddere possumus: nec nobis imitanda sunt: nisi eodē nos spiritu duci cōtingat.

Longin⁹

Theodol⁹

Euenti⁹

Alexander

Qua ex causa et a quo ortum habuerit martirium et vnde dicatur. **La. ij.**

I sacrarū scripturarū volumina reuoluam⁹: iusticia et inuidia primo introductū martirium: et subsecutū deinde cognoscem⁹: et ab Abel filio Adā initium sumpsisse. Scriptū namq; est in Genesi: Respexit dñs ad Abel et ad munera ei⁹. Ad cayn vero et ad munera eius nō respexit. Frat⁹ est cayn vehemēter: et cōcidit vult⁹ ei⁹. At si illi⁹ vehemētis ire causam mēte disquiris. Abel iusticiā: et alteri⁹ inuidiā solā fuisse cōperies. Sicut et de saluatore nro scriptū est: Sciebat enim pilat⁹: q; pp̄ inuidiā tradidisset illū. Cū ergo iustoz ecclia supra petrā q; xp̄s est fundata fuerit. Iusti illi omnes qui propter iusticiam ante ipm mortem subire/passus est deus: ipsum dei filius turpissima morte occisum prefigurauerunt. Sicq; prior omnium fuit Abel: virgo purus: ouium pastor: sacerdos: q; deo sacrificiū de p̄mogenitis gregis sui: et de adipib⁹ eoz ministrando offerebat. Ideoq; dñs q̄reret dñs vindi-

Abel Adā

etiam de sanguine iusto ab abel incepit dicens apd abas
theum: **E**t veniat super vos omnis sanguis iustus q̄ ef-
fusus est super terram a sanguine abel iusti vsq; ad san-
guinem zacharie filij barachie quem occidistis inter tem-
Iesus. plum ⁊ altare. **Q**uod **I**esus dominus noster ex eo etiam
predixerat: quia ipse omnium sanctorum martyrum caput: in
proximo occidendus erat: ⁊ omnis iustorum seu electorum
generatio mystice pro persona vna ac vno christi corpo-
re summat. **E**t sic christum occidendo: omnes etiam mar-
tyres occiderunt: qui vt christi crucem sequerentur: testimo-
niumq; sanctissime fidei deponerent: mortes illas subire
voluerunt. **O**b quod martyres grece: latine testes dicti
sunt. **E**t martyrum testimonium scilicet fidei dicatur. **U**n-
de affirmant doctores aliqui illud proprie esse martyrium:
quod quis in fidei testimonium patiatur. **Q**ui vero aliter
patiuntur: licet pro iusticia: martyres non nisi largo voca-
Maximus. bulo: sed potius iusti dici debent. **I**deo **M**aximus in ser-
mone martyrum ait: **F**ides nostra mater martyrum est. **A**ba-
ter enim carnalis nutrit filium pro mundo: fides vero ma-
ter spiritualis nutrit: vt sacrificetur deo. **I**uxta illud sapien-
tie: **Q**uasi holocausti hostiam accepit illos. **S**ed arguebant
aliqui mortem nulla re aut causa pro posse subeundam ef-
se: et sic nec martyrium aliquo modo acceptandum. **E**t
dubium multis ex eo inferre videbantur: q̄ homo pre-
cepto quodam naturalis legis ad esse conseruationemq; sue
nature indispensabiliter videatur abstrictus: quod omnino tol-
litur susceptioe martyrii. **A**d dubium ex eo faciliter aufer-
tur: q̄ preceptum est in lege: **D**iliges dominum deum tuum ex toto cor-
de / mente ⁊ viribus tuis: ⁊ plusquam teipsum: vt pluribus in
Hierony. locis declarat **H**ieronymus ⁊ **A**ugustinus. **E**t proximum tuum
Augustinus. sicut teipsum. **E**t sic turpe illud esse: ac turpissima illa esset
nature conseruatio: que nominis christi creatoris sui: ac sancti fi-
dei blasphemias sustineret: que plusquam teipsum amare obli-
garet. **N**ec ad hanc nature: hoc est dei precepto aliquo obliga-
mur quo nisi esse cum illius ignominia profuimus. **E**t vt supra

ait Cicero. **Q**uod Heronim^o et plures alij sancti confirmas-
runt: **V**iuentib^o mūdo vita nō est sed mors. **A**t que marty-
ribus datur vere vita est. **N**ulli ergo dubiū q̄ potius esse
illud exquirere debem^o ac amare q̄ in vera vita p̄sistit:
q̄ id quod in ea vita que mors est nos miserabilib^o erum-
nis torquet. **Q**uid em̄ miserabilius hac vita? **Q**uis eius
infestationes considerare velit: et non dulce mori mani-
feste cognosceret: et mortem nō penā sed morā mortis diu-
dicabit? **N**am sine assiduitate morborū hanc vitā ducere
non possum^o: qm̄ nūc de pectore/ nūc de capite/ nunc de
vētre/ quādoq; de faucib^o cōquerimur. **A**liqñ nerui nos:
aliquando pedes vexant. **H**anc detractio: sero nos di-
stillatio ferit. **A**liquando superest sanguis: aliqñ deest.
Hinc atq; illinc alijs etiā inumeris tēptamur incōmodis.
videlicet qz vbiq; lux^o: vbiq; desolatio nos agitādo fati-
gat. **U**ndiq; pcutimur: vndiq; amaritudie replemur. **E**t
quid vterius singla recitare laboro: cū aduersitates in-
numere animū cateruatim pulsant? **C**alamitates ingemi-
nēt: cū cūctos affligat anxietas: sollicitudo molester: do-
lor extenuet: cōturbet tristitia: contristet turbatio: paup-
enim et diues: seruus et dñs: deniq; bonus et malus: om̄es
mūdāis cruciatib^o affligunt. **A**t quot animi infestationes:
quot diaboli infusiones patiamur: latius in sequentibus
prosequemur. **Q**uāobrem licet caro viuificatiōis officū
amet: tantāq; cū eo pacē pepegerit: vt si quid ei cōtrariū
nouerit: implacabili odio/ naturali quodā instinctu abhor-
reat: et curiosa sollicitudine aduerset: ob hocq; illecebra-
rū desiderio ad vite amorē vt et cetera bruta animalia cō-
ducamur: tamē si mente parū eleuet homo videatq; tan-
tas sollicitudinuz anxietates: et q̄ om̄is dies cū pte sue
vite diffugiat: **E**t crebri subeāt morbi tristisq; senect^o. **E**t

Virgili^o.

Adde et charitate puenire posset: et quomodo magis rationalis tam
to hoc gloriose in creatoris sui honore proficere conatur:
etiam si vitam hanc miseram pro illius nominis gloria expone
re habeat: sperans inde vitam suscipere sempiternam. Et si
corpus mortale ac fetidum deponat: spem etiam certissimam
recipit: quod illud in resurrectione immortale atque glorificatum
reassumet. Inde qui maxima mentis eleuatione sunt ducti
ad martyrium: quia in magnificentissimam christi nominis laudem
puenire cognoscunt: desiderio successi rationali dispositio
ne trahuntur. Et sic non contra naturam est martyrium: sed re
omni alia naturalius dici potest. Sed contra hec viri illi
carnales instant: Si vitam inquit hanc exponere certam
morti dedi: at ea que me premia recepturum scribis igno
ro. Certa enim quibus dulciter fruor pro incertis ac mihi dubi
is turpiter ignominiosaque dare intendis: quod nullus cer
te sane mentis unquam eligeret. Quibus responsio danda non
esset: cum amissio anime opera carnalia solum ac presentia ut
alia irrationabilia queque animalia querant. Non enim homini
homines christiani sunt: vel solo christianitatis nomine con
tendant. Regant hi firmianum illum. Lactantium: qui homines
ab irrationabilibus animalibus hoc potissimum/ac nulla re
alia magna differre ostenditque religione. Si ergo christia
ni nomine religionem profiteris: christo vere et non ficte crede:
illi suscipe imitationem cum doctrina. Lege euangelium: pau
lo eius apostolo fidem adhibe dicenti: quod pro fide sancti vice
runt regna. Operati sunt iustitiam. Adepti sunt repromissio
nes. Obturauerunt ora leonum. Extinxerunt impetum ignis.
Effugauerunt aciem gladium. Conualuerunt de infirmitate.
Fortes facti sunt in bello: et cetera alia infinita que om
nia in fide perfecta videmus. Nam ut idem ait apostolus:
Sine fide impossibile est quecumque placere deo. Credere enim
oportet accedentem ad deum quia est: et inquirentibus se
remunerator sit. Merito ergo Hieronymus in vita pauli
exclamat dicens: O mortalium fragilis et caduca natura:
et nisi christi fides nos extollat ad celum: et eternitas ani

Hierony.

me prouectatur: cuꝫ bestijs atqꝫ iumentis cozpoz vna cõ
ditio. Idem cõcubitus: similiter homines ⁊ iumenta in fa
uillam ⁊ cineres dissoluuntur. Ideo pulchre ait **Nactatis**
us: **Quicūqꝫ rationē hominis abiecerit: ac p̄fētia secur⁹**
hominū seipse prostrauerit: tāqꝫ desertor dei ⁊ impera
toris: ⁊ patris sui punietur. **Hos ergo viros huiusmodi**
qui in hac tanta carnis fece ⁊ infidelitate viuere volunt:
non ad sanctissimum hoc martyriū inuitamus. **Ilos deus vo**
cat qui in chꝛisto spem ponere cupiūt: optāt voluptuose
Esaiam dicētē: Qui sperant in domino: habebunt fortitu
dinem: assument pennas vt aquile: volabunt ⁊ non desi
cient. **Dicentqꝫ cum sapientia: turris fortitudinis nomen**
dñi. **Quis vnqꝫ sperauit in eo ⁊ confusus est?**

Quot sunt genera martyrij. Ca. iij.

Martyrij genera seu species plures a doctorib⁹
numerantur. **Ut ⁊ martyr ille dici possit qui in**
rerū habundantia seu vbertate constitut⁹: p̄ci
tatem ac debitam abstinētiā seruat. **Cuiusmo**
di fuit **Dauid: fuit Abꝛaam: ⁊ patriarchaz plures: qui cū**
diuicijs plurimis habundarent: ita parce vixerunt: qꝫ ho
mines iusti et f̄m cor omnipotentis dei reperti sint. **Et**
inter christianos principes multi. **Ut magnus constanti**
nus. **Theodosius maior ⁊ iunior. Lodouicus rex frācie.**
Stephan⁹ rex vngarie: vt nūc prouincie dicuntur: et ali
plures: quos vere iustos dixit ecclesia. **Dicūt etiā ⁊ mar**
tyriū esse pauperis illius qui pro dei honore suam largit⁹
paupertatē: vt **Tobias fuit: ⁊ vidua illa que duo era**
sit in gazophylatiū. **Cuius generis inter christianos innu**
meri sūt reperi. **Addūt ⁊ aliud martyrij genus: castitatē in**
iuuētute: vt **Ioseph fortit⁹ ⁊ sancte in egypto fuauit. Q̄s**
nemo p̄fecti⁹ xp̄o ⁊ sua m̄fe adimpleuit: sequacesqꝫ illi⁹ fue
rūt inumeri vt **Iohes euāgelista. Stephan⁹ p̄mo martyr.**
Turbe monachozū que in hoc agnū mirabilē sunt secu
te. **Virginū seminarū exercitus innumerabiles: que chꝛi**

Esaias.

Dauid.
Abꝛaam.

Constantin⁹.
Theodosi⁹.
Lodouic⁹.
Stefanus.
ii

Tobias.
Vidua duo
era.
iii
Ioseph.
Christus.
Marta.
Iohānes euā.
Stefanus.